

Sygn. akt I C 780/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Janicka

Protokolant st .sekr. sąd. Marzena Łabędkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lipca 2016 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa Gminy Miasta G.

przeciwko A. P., M. P. (1) i P. P.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej A. P. na rzecz Gminy Miasta G. kwotę 96.645,46 zł

(dziewięćdziesiąt sześć tysięcy sześćset czterdzieści pięć 46/100 złotych)wraz z ustawowymi odsetkami od kwot :

-76.691,17 zł od dnia 1 grudnia 2014r. do dnia zapłaty,

-25.954,29 zł od dnia 8 maja 2015r do dnia zapłaty

II. Zasądza solidarnie od pozwanych M. P. (1) i P. P. na rzecz Gminy M. G. kwotę 44.605,71 zł (czterdzieści cztery tysiące sześćset pięć 71/100złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

-28.896,37 zł od dnia 1 grudnia 2014r. do dnia zapłaty,

-15.709,34 zł od dnia 8 maja 2015r.,do dnia zapłaty ustalając, że odpowiedzialność pozwanych jest solidarna z A. P.

III .Oddala powództwo w pozostałej części .

IV Kosztami postępowania obciąża w 1/2 A. P., a w pozostałej części solidarnie A. P. , M. P. (1) i P. P.

V. Zasądza od pozwanej A. P. na rzecz Gminy Miasta G. kwotę 4225 zł (cztery tysiące dwieście dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania

VI. Zasądza solidarnie od pozwanych A. P. , M. P. (1) i P. P. na rzecz Gminy Miasta G. kwotę 4225 zł (cztery tysiące dwieście dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania .

UZASADNIENIE

Powódka Gmina Miasta G. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych A. P., P. P. i M. P. (1) kwoty 96.645,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 70.691,17 zł od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty i od kwoty 25.954,29 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powódka wskazała, że pozwani od dnia 1 czerwca 2005 r. zajmują bez tytułu prawnego należący do niej lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w G.. Według powódki za użytkowanie mieszkania pozwani winni uiszczać odszkodowanie i opłaty eksploatacyjne zgodnie z przepisem art. 18 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Powódka przedstawiła dokładną kalkulację roszczeń za okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 listopada 2014 r. z uwzględnieniem dokonanych przez pozwanych spłat.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 3 sierpnia 2015 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 34).

Każdy z pozwanych wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty.

Pozwani nie kwestionowali wysokości żądań powódki.

Pozwani P. P. i M. P. (1) podnieśli, że jako dzieci pozwanej A. P. i osoby urodzone odpowiednio w latach (...) i (...), nie mieli świadomości występowania zadłużenia, ponieważ wszelkie świadczenia uiszczała ich mama, a oni sami nie byli nigdy wzywani do zapłaty jakichkolwiek należności. Pozwani stwierdzili, że nie sposób przypisać im winy w powstaniu długu, a gdy się o nim dowiedzieli, to dokonywali określonych spłat na miarę swoich możliwości finansowych.

Pozwana A. P. zaznaczyła, że nie posiadała możliwości uiszczenia odszkodowania, które powstało z uwagi na natłok trudnych zdarzeń w jej życiu - śmierć bliskich, długotrwałą chorobę, rozwód, niepłacenie alimentów przez byłym męża i osadzenie w jednostce penitencjarnej w sierpniu 2012 r. Zdaniem pozwanej w uregulowaniu długu powinien pomagać jej były małżonek, a nie dzieci, którym świadomie nigdy nie mówiła o zaległościach. Pozwana oświadczyła, że nie uchyla się od obowiązków i ma plan spłaty, który polega m.in. na zbyciu działki, której jest współwłaścicielem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana A. P. była żoną M. P. (2), z którym miała dwójkę dzieci - urodzonego w (...) r. syna P. P. i urodzoną w (...) r. córkę M. P. (1).

Od 1994 r. rodzina pozwanych wynajmowała lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w G., który jest własnością powódki Gminy Miasta G..

W 2000 r./2001 r. z mieszkania wyprowadził się M. P. (2), który od 2004 r. uiszczał alimenty na dzieci.

Z uwagi na powstałe zaległości z tytułu czynszu i innych opłat eksploatacyjnych pismem z dnia 14 kwietnia 2005 r. powódka wypowiedziała umowę najmu M. P. (2) i pozwanej A. P. ze skutkiem na dzień 31 maja 2005 r. Jednocześnie powódka wezwała ww. osoby do opróżnienia lokalu.

Pozwani w dalszym ciągu zamieszkiwali w dotychczasowym lokalu.

W 2006 r. Sąd rozwiązał małżeństwo M. P. (2) i pozwanej A. P. przez rozwód z wyłącznej winy M. P. (2) oraz powierzył sprawowanie opieki nad dziećmi pozwanej A. P..

Ze względu na niepłacenie alimentów przeciwko M. P. (2) prowadzona była egzekucja komornicza.

W 2008 r. pozwana A. P. dokonał formalnego wymeldowania M. P. (2) z mieszkania przy ul. (...) w G., w którym dalej zamieszkiwała z pozwanymi P. P. i M. P. (1).

Zadłużenie pozwanych z tytułu odszkodowania za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 listopada 2014 r. wynosiło wraz z odsetkami kwotę 96.645,46 zł. Kwota ta uwzględniała dokonywane przez pozwanych spłaty - w tym m.in. uiszczenie przez pozwaną A. P. w maju 2010 r. i czerwcu 2010 r. kwoty 2.600 zł w związku ugodą, która została zawarta z powodem.

W dniu 10 sierpnia 2012 r. pozwana A. P. została aresztowana i osadzona w jednostce penitencjarnej. Do dnia dzisiejszego pozwana odbywa karę pozbawienia wolności. Przed osadzeniem pozwana była zatrudniona na podstawie umowy o pracę na stanowisku głównej księgowej / dyrektora finansowego, a następnie prowadziła biuro rachunkowe, uzyskując dochody w wysokości 3.500 - 4.000 zł. Pozwana dużo pracowała, a za uzyskiwane środki luksusowo wyposażyla mieszkanie i kupiła 3 samochody. Pozwana dysponowała alimentami otrzymywanymi przez jej dzieci od byłego męża.

Pozwana chorowała, cierpiała na nerwicę i była leczona na oddziale psychiatrycznym.

Pozwani P. P. i M. P. (1) nie mieli świadomości występowania jakiegokolwiek zadłużenia z tytułu użytkowania mieszkania przy ul. (...) w G.. Byli przekonani, że wszelkie świadczenia uiszczała ich mama, która nigdy nie powiedziała im o narastającym długu, ponieważ chciała ich chronić. Pozwani P. P. i M. P. (1) nie byli wzywani przez powódkę do spłaty długu. Byli na utrzymaniu rodziców i nie interesowali się sprawami finansowymi. Pozwany P. P. studiował dziennie stosunki międzynarodowe - specjalność: dyplomacja, a pozwana M. P. (1) prawo - również w systemie dziennym. Pozwani byli przeświadczeni, że ich mama dobrze sobie radzi oraz nie mieli podstaw, by sądzić, że jest inaczej.

Pozwani P. P. i M. P. (1) zaczęli się interesować wydatkami związanymi z mieszkaniem po aresztowaniu mamy oraz odłączeniu prądu i gazu z uwagi na nieuiszczanie opłat eksploatacyjnych. Dopiero wtedy pozwani dowiedzieli się o zaległościach finansowych. Pozwani skontaktowali się z gazownią i firmą (...) oraz z pomocą M. P. (2) uregulowali powstałe tam długi, a pozwana M. P. (1) przepisała na siebie liczniki. Do grudnia 2013 r. pozwani otrzymywali alimenty, a w okresie od lipca 2014 r. do listopada 2014 r. spłacili łączną kwotę 550 zł z tytułu odszkodowania za zajmowanie bez tytułu prawnego mieszkania przy ul. (...) w G.. Uwzględniając ww. spłaty zadłużenie pozwanych za okres od dnia 1 września 2012 r. do dnia 30 listopada 2014 r. wynosiło łącznie 44.605,71 zł, z czego kwota 28.896,37 zł stanowiła należność główną, a kwota 15.709,34 zł odsetki.

Pismami z dnia 23 marca 2015 r. powódka wezwała pozwanych do spłaty zadłużenia. Korespondencja została doręczona w dniu 24 marca 2015 r.

Pozwani nie uregulowali długu, a w dniu 8 maja 2015 r. powódka wniosła pozew. Po otrzymaniu nakazu zapłaty pozwani P. P. i M. P. (1) udali się do Urzędu Miasta, by wyjaśnić sytuację i zawrzeć ugodę. Ostatecznie strony nie zawarły porozumienia.

Pozwany P. P. pracuje na podstawie umowy - zlecenie jako specjalista do spraw nieruchomości i zarabia w systemie prowizyjnym kwotę od 1.200 zł do 2.500 zł miesięcznie. Od września 2015 r. pozwany podjął dodatkową pracę.

Pozwana M. P. (1) pracuje w banku i zarabia 11 zł za godzinę.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowody:

wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego z dnia 14.4.2005 r. wraz z potwierdzeniem odbioru korespondencji - k. 4 - 4v.,

zestawienie zaległości pozwanych - k. 5 - 14,

wezwania do zapłaty z dnia 3.10.2015 r. wraz z potwierdzeniem odbioru korespondencji - k. 15 - 17v.,

pismo powódki z dnia 8.1.2016 r. - k. 130,

zeznania świadka M. P. (2) - k. 120 - 121 oraz nagranie CD - k. 123,

przesłuchanie pozwanych P. P. i M. P. (1) - k. 89 - 90 oraz nagranie CD - k. 92,

przesłuchanie pozwanej A. P. - k. 103 - 104 oraz nagranie CD - k. 105/

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny był bezsporny i został ustalony w oparciu o niekwestionowane dowody z dokumentów załączonych do akt sprawy, zeznania świadka M. P. (2) oraz przesłuchanie pozwanych A. P., P. P. i M. P. (1).

Powódka domagała się odszkodowania za zajmowanie przez pozwanych bez tytułu prawnego należącego do niej lokalu nr (...) przy ul. (...) w G. w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 listopada 2014 r.

Art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (dalej jako: u. o p. l.) stanowi, że osoby zajmujące lokal bez tytułu prawnego są obowiązane do dnia opróżnienia lokalu co miesiąc uiszczać odszkodowanie. Odpowiada ono co do zasady wysokości czynszu, jaki właściciel mógłby otrzymać z tytułu najmu lokalu, a jeżeli nie pokrywa poniesionych strat - właściciel może żądać także odszkodowania uzupełniającego (art. 18 ust. 2 u. o p. l.). Dotyczy to m.in. opłat niezależnych od właściciela (definicja w art. 2 ust. 1 pkt 8 u. o p. l.), które ten poniósł.

Pozwani nie kwestionowali wysokości żądań powódki, a pozwana A. P. oświadczyła, że nie uchyla się od obowiązków i ma plan spłaty zadłużenia (por. treść sprzeciwu pozwanej - k. 50 - 60 oraz jej przesłuchanie k. 103 - 104 i nagranie CD - k. 105). Nie budziło przy tym wątpliwości Sądu, że to pozwana A. P. doprowadziła do powstania zaległości. Zarazem Sąd nie podzielił jej twierdzeń, jakoby w uregulowaniu długu powinien pomagać jej były mąż M. P. (2), gdyż po pierwsze nie był on pozwanym w sprawie, a po drugie postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, iż w latach 2009 - 2014 nie zamieszkiwał on już w lokalu nr (...) przy ul. (...) w G.. W tym stanie rzeczy Sąd zasądził od pozwanej A. P. na rzecz powódki należność w pełnej dochodzonej wysokości, o czym orzekł jak w punkcie I wyroku na podstawie przytoczonego art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. O roszczeniu odsetkowym Sąd orzekł na podstawie artykułów 455 i 481 Kodeksu cywilnego (k.c.), mając na względzie, że powódka dokonała kapitalizacji odsetek z tytułu odszkodowania według stanu na dzień 1 grudnia 2014 r. zgodnie z art. 482 § 1 k.c., a powództwo zostało wytoczone w dniu 8 maja 2015 r.

W odniesieniu do pozwanych P. P. i M. P. (1) Sąd uznał, że jakkolwiek zamieszkiwali oni w mieszkaniu nr (...) przy ul. (...) w G. w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 30 listopada 2014 r., to do czasu aresztowania mamy oraz odłączenia prądu i gazu (sierpień 2012 r.) nie mieli oni świadomości występowania jakiegokolwiek zadłużenia. Należy zauważyć, że pozwani byli wprawdzie już wówczas osobami pełnoletnimi, tym niemniej byli oni przekonani, że wszelkie świadczenia uiszczała pozwana A. P., która nigdy nie powiedziała im o narastającym długu, ponieważ - jak twierdzi - chciała ich chronić. Pozwani byli utrzymywani przez rodziców, studiowali dziennie i nie interesowali się sprawami finansowymi, co jest naturalne dla osób w ich wieku. W ocenie Sądu pozwani nie mieli uzasadnionych podstaw, by sądzić, że ich mama nie uiszczała należności względem powódki, a niewłaściwym było zachowanie samego wierzyciela, który przez kilka lat nigdy nie wezwał ich do uregulowania długu i tym samym nie poinformował ich o istniejącym zadłużeniu. W konsekwencji Sąd przyjął, że pozwani P. P. i M. P. (1) nie ponoszą winy za powstanie zadłużenia w okresie od stycznia 2009 r. do sierpnia 2012 r. i mogą odpowiadać wyłącznie za dług powstały od dnia 1 września 2012 r. do dnia 30 listopada 2014 r. Wynosił on łącznie 44.605,71 zł zgodnie z przedłożoną przez powódkę kalkulacją (należność główna - 28.896,37 zł, która obejmowała dług za okres wrzesień 2012 r. - grudzień 2012 r. - > 3.386,84 zł, rok 2013 -> 12.382,62 zł i okres styczeń 2014 r. - listopad 2014 r. -> 12.626,91 zł [z uwzględnieniem dokonanych przez pozwanych spłat] oraz skapitalizowane odsetki w wysokości 15.709,34 zł, które dotyczyły okresu wrzesień 2012 r. - grudzień 2012 r. -> 1.907,05 zł, roku 2013 -> 6.736,58 zł i okresu styczeń 2014 r. - listopad 2014 r. -> 7.065,67 zł). Sąd miał na uwadze, że obciążenie pozwanych odszkodowaniem za okres sprzed września 2012 r. naruszałoby zasady słuszności i współżycia społecznego (art. 5 k.c.) w postaci lojalnego zachowania wierzyciela, który przez lata nie informował M. P. (1) i P. P. tym, że zajmują lokal bez tytułu prawnego, o występującym zadłużeniu ani nie podejmował czynności w celu uzyskania od pozwanych zapłaty zadłużenia. Kierując się zasadami doświadczenia życiowego Sąd uznał, że w tej sytuacji pozwani M. P. (1) i P. P. najpierw jako osoby małoletnie, a następnie uczniowie i

studenci n mogli nie mieć świadomości ,ze rodzina zajmuje lokal bez tytułu pranego powodując znaczne zadłużenia ,za które ponoszą odpowiedzialność. W ten sposób pozwani nie mieli szansy na podjęcie działań umożliwiających spłatę długu oraz zapobiegnięcie jego dalszemu narastaniu. Bacząc na powyższe Sąd orzekł jak w punktach II i III wyroku, uznając, że pozwani P. P. i M. P. (1) odpowiadają solidarnie, a ich odpowiedzialność jest solidarna z pozwaną A. P. (artykuły 366 i 370 k.c.). O roszczeniu odsetkowym Sąd orzekł analogicznie jak w przypadku pozwanej A. P..

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w punktach IV - VI wyroku zgodnie z wynikiem postępowania na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 100 k.p.c. Pozwani P. P. i M. P. (1) przegrali sprawę w połowie (zasądzono od nich kwotę 44.605,71 zł z dochodzonej kwoty 96.645,46 zł, a więc powództwo zostało uwzględnione w 46,15%), w związku z czym obciążono ich solidarnie połową kosztów z pozwaną A. P., która przegrała sprawę w całości i odpowiada samodzielnie co do należności zasądzonej wyłącznie od niej (1/2). Pozwani P. P. i M. P. (1) nie ponieśli żadnych kosztów procesu, a poniesione przez powódkę koszty postępowania wynosiły 8.450 zł i obejmowały opłatę od pozwu w wysokości 4.833 zł (k. 27), opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł i koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł, które zostały ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1349 ze zm.). Mając zatem na uwadze stopień przegranej poszczególnych pozwanych oraz zakres ich odpowiedzialności ustalony w punkcie IV wyroku, Sąd orzekł jak w punktach V i VI wyroku.